

**Protokół z kontroli kompleksowej
przeprowadzonej w dniach 12-14 sierpień 2014 r.
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu**

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092), art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. 2005 Nr 6, poz. 45 ze zm.) oraz rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61 poz. 543 ze zm.) upoważniam:

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu jest jednostką organizacyjną Powiatu Sandomierskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie posiada numer identyfikacji podatkowej:

NIP: 864-16-46-651, REGON: 291109458.

Dyrektorem jednostki jest Pan Janusz Kwaśniewski.

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzania kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

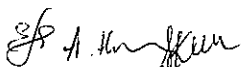
1. **Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 757/2014 z dnia 04.08.2014 r. (legitymacja służbowa Nr 14), inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. **Elżbieta Paluch** - Kierownik Oddziału, upoważnienie Nr 760/2014 z dnia 04.08.2014 r., (legitymacja służbowa Nr 16),
3. **Agnieszka Herbuś** - Starszy Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 758/2014 z dnia 04.08.2014 r., (legitymacja służbowa Nr 8).
4. **Zofia Syska** Starszy Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 759/2014 z dnia 04.08.2014 r., (legitymacja służbowa Nr 12). Uczestniczyła w kontroli, w dniu 13.08.2014 r.

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrola przeprowadzona została w dniach: **12-14.08.2014 r.**

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.
2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie osobom, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne

- ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
5. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
  6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.
  7. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób.
  8. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
  9. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
  10. Szkolenie i doskonalenie zawodowego kadry pomocy społecznej z terenu powiatu.
  11. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
  12. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
  13. Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.
  14. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*.
  15. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
  16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
  17. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.
  18. Realizacja zadań w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w latach 2012 – 2013.

Kontrolą objęty został okres od 01.01.2014 r. do dnia kontroli.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu funkcjonuje w oparciu o Statut oraz Regulamin Organizacyjny. Strukturę organizacyjną oraz zadania, które realizuje Centrum określa Regulamin PCPR. Regulamin po raz ostatni aktualizowany był w 2013 r. Uchwałą Nr 531/2013 Zarządu Powiatu w Sandomierzu z dnia 16 grudnia 2013 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego PCPR w Sandomierzu. Aktualizacja była konieczna ze względu na zmiany w strukturze zatrudnienia Centrum.

W PCPR w Sandomierzu zatrudnionych jest łącznie 22 osoby, w tym: dyrektor (1), specjalista pracy z rodziną (2), pracownik socjalny (1), specjalista pracy socjalnej (1), koordynator (1), aspirant pracy socjalnej (1) oraz pozostali pracownicy administracyjno-biurowi i obsługi.

Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

Obowiązująca obecnie w powiecie sandomierskim Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjęta została Uchwałą Nr XL/241/2013 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sandomierskim na lata 2014- 2020 (zał. nr 1).

Strategia została opracowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu przy merytorycznym wsparciu firmy zewnętrznej tj. Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych Centrum AV w Częstochowie.

Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu Nr 5/2013 z dnia 28 maja 2013 r. powołany został Zespół do opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020. W skład Zespołu weszli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu.

Zadaniem Zespołu było zebranie i analiza materiałów potrzebnych do sporządzenia diagnozy problemów społecznych, wypracowanie propozycji celów strategicznych, operacyjnych i działań do realizacji oraz przekazanie wszystkich materiałów do Firmy Centrum AV, celem opracowania ostatecznego tekstu Strategii.

Zespół pracował w formie posiedzeń roboczych oraz bieżących konsultacji pomiędzy członkami Zespołu i firmą Centrum AV.

Narzędziami diagnostycznymi i pomocniczymi zebranymi w procesie przygotowywania projektu Strategii były:

1. Ankieta „Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego”, ankieta „Potrzeby mieszkańców Powiatu Sandomierskiego w opinii PCPR” (zał. nr 2) oraz „Karta zasobów” rozesłane do wypełnienia przez instytucje (biorące czynny udział w kształtowaniu życia społecznego i rozwiązywanie problemów społecznych powiatu sandomierskiego), takie jak: Urzędy Gmin, Ośrodki Pomocy Społecznej, Domy Pomocy Społecznej, Placówki Opiekuńczo Wychowawcze i rodziny zastępcze, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowe Domy Samopomocy, placówki oświatowe i instytucje kultury, placówki ochrony zdrowia, Policja, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Statystyczny, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, organizacje pozarządowe działające w powiecie sandomierskim oraz osoby fizyczne-mieszkańcy powiatu sandomierskiego.
2. Dane statystyczne dotyczące np. demografii, zatrudnienia i bezrobocia, korzystania ze świadczeń pomocy społecznej itp.
3. Karta Projektu – (zał. nr 3) – opracowane przez PCPR propozycje celów głównych, operacyjnych oraz działań do realizacji w ramach Strategii,
4. Karta Uwag – dotyczyła uwag do projektu Strategii i posłużyła do opracowania ostatecznego tekstu Strategii.

Na treść strategii składają się:

1. Część wprowadzająca: zawiera informacje dot. założeń organizacyjnych oraz uwarunkowań prawnych i strategiczno programowych Strategii.
2. Część diagnostyczno-analityczna zawierająca:
  - 1) diagnozę sytuacji społeczno gospodarczej w takich obszarach jak: położenie, powierzchnia, podział administracyjny, infrastruktura techniczna, sytuacja demograficzna, gospodarcza, kultura i edukacja, bezpieczeństwo publiczne, pomoc społeczna, sport i rekreacja, działalność 56 organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu,
  - 2) zdefiniowane problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego,
  - 3) analizę SWOT (mocne i słabe strony powiatu w obliczu istniejących szans i zagrożeń).
3. Część programowa na która składają się:
  - 1) misja, która brzmi: **„Powiat Sandomierski miejscem zrównoważonego rozwoju społeczności dzięki działaniom podejmowanym przez samorząd lokalny we współpracy z partnerami społecznymi”**,
  - 2) cele strategiczne którymi są:
    - Wspieranie rodzin oraz zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży.
    - Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
    - Zwiększenie udziału osób starszych i niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym.
    - Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w powiecie.
    - Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej.

Każdemu z celów strategicznych przypisano do realizacji bardziej szczegółowe cele operacyjne przełożone na konkretne zadania i działania.

W realizację celów strategicznych ujętych w strategii wpisują się opracowane i realizowane powiatowe programy:

- Program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012-2016,
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie sandomierskim na lata 2012-2016,
- Program działania na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020
- Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2014.

W realizację Strategii aktywnie włączają się również, wskazane jako partnerzy, instytucje i organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu sandomierskiego poprzez projekty wspierane finansowo z różnych źródeł (np. programy unijne, budżet wojewody i marszałka). Są to takie projekty jak :

- „Razem przeciwko przemocy - wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” - realizator Gmina Sandomierz;
- „Zapewnienie bezpieczeństwa osobom będącym pod wpływem alkoholu, nie wymagającym pomocy medycznej czy hospitalizacji” – realizator Szpital Św.Ducha w Sandomierzu;
- Objęcie opieką osób samotnych, w starszym wieku, chorych lub niepełnosprawnych” - realizator Szpital Św.Ducha w Sandomierzu;
- „Udzielanie niezbędnej pomocy socjalno-bytowej osobom i rodzinom o niskich dochodach i znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej” – realizator Caritas Sandomierska;
- „Udzielanie pomocy medycznej osobom o niskich dochodach” - realizator Caritas Sandomierska;
- „Aktywizacja społeczno-zawodowa w Gminie Wilczyce” – realizator Gmina Wilczyce;

ES A. M. K.

- „Fantom-samobadanie piersi” – realizator Świątokrzyski Klub Amazonek Oddz. Sandomierz;
- „Sandomierskie mieszkania treningowe” – realizator Stowarzyszenie „Dobrze, że jesteś”.

4. Harmonogram działań.

Przy prezentacji każdego celu operacyjnego zostały przedstawione: szczegółowe zadania do realizacji, realizatorzy i partnerzy w realizacji zadania, źródła finansowania, wskaźniki monitoringowe oraz terminy realizacji (dla większości celów określono terminy realizacji graniczne dla realizacji Strategii tj. 2014-2020).

5. Wdrażanie i monitorowanie realizacji Strategii.

Zgodnie z art. 112 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U z 2013 r. poz. 182 z późn.zm.) koordynatorem realizacji strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu.

Zarządzeniem Nr 1/2014 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu z dnia 12 lutego 2014 r. powołany został koordynator ds. monitorowania zapisów strategicznych w osobie pracownika PCPR p. Malwiny Rej Budzińskiej (**zał. nr 4**). Monitoring polegał będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji od instytucji będących partnerami w realizacji celów strategicznych nt. realizowanych działań.

Ocena poziomu realizacji celów strategicznych będzie odbywać się raz w roku, a dokumentem końcowym będzie raport monitoringowy przedstawiony corocznie Staroście i Radzie Powiatu do przyjęcia.

Raport zawierał będzie ocenę skuteczności polityki społecznej i realizacji programów celowych oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, propozycje podjęcia działań korygujących i prac mających na celu aktualizację Strategii.

Pierwsza ocena realizacji strategii zostanie dokonana za rok 2014.

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.

Zadanie dotyczące poradnictwa realizowane jest w ramach Punktu Poradnictwa specjalistycznego działającego w strukturze Centrum. W trakcie kontroli, dyrektor Centrum złożył pisemne wyjaśnienia co do sposobu realizacji tego zadania **zał. nr 5**. Zadania punktu oraz sposób i zakres udzielania porad określa Regulamin Punktu (**zał. nr 6**). Porad w Punkcie udzielają: radca prawny i psycholog – zatrudnieni na umowę zlecenie oraz pracownicy socjalni zatrudnieni w PCPR. W Punkcie prowadzona jest ewidencja osób korzystających z której wynika, że w bieżącym roku udzielono 30 porad prawnych.

Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie osobom, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W okresie objętym kontrolą w trakcie procesu usamodzielnienia/usamodzielnionych było 14 wychowanków z rodzin zastępczych, 3 z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 2 z Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych. Proces usamodzielnienia wychowanków prowadzony był w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i rozporządzenia MPiPS z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na

usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 ze zm.). Usamodzielniającym się/usamodzielnionym wychowankom wypłacono: wszystkim wychowankom pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, 8 wychowankom pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej, 2 wychowankom pomoc na usamodzielnienie.

W trakcie kontroli przeanalizowano proces usamodzielnienia 4 wychowanków z rodzin zastępczych, 3 z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz 2 wychowanków z Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych.

W wyniku analizy dokumentacji wychowanków stwierdzono: w aktach osobowych znajdowały się wszystkie dokumenty dotyczące procesu usamodzielnienia, tj.: indywidualny program usamodzielnienia, modyfikacje programu, oświadczenie o wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia wraz ze zgodą opiekuna na pełnienie tej funkcji, wnioski o przyznanie pomocy z tytułu usamodzielnienia (pieniężnej na kontynuowanie nauki, pomocy rzeczowej na zagospodarowanie oraz pieniężnej na usamodzielnienie), wywiady środowiskowe, zaświadczenia ze szkół o kontynuowaniu nauki, decyzje przyznające pomoc z tytułu usamodzielnienia, ocena końcowa procesu usamodzielnienia oraz inna dokumentacja wychowanków. Indywidualne programy podpisane były przez wychowanka, opiekuna usamodzielnienia i właściwy PCPR. W przypadku 14 wychowanków stwierdzono, przekroczenia terminów w zakresie opracowania indywidualnych programów usamodzielnienia od kilku dni do kilku miesięcy, a także wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia. W przypadku jednej wychowanki brak było również w jej aktach faktur z wydatkowania pomocy rzeczowej na zagospodarowanie. W tej sprawie dyrektor PCPR złożył stosowne wyjaśnienie na piśmie (zał. nr 7). Poza brakami, o których mowa powyżej, kontrolujący stwierdzili, że pozostała dokumentacja wychowanków prowadzona jest w sposób prawidłowy i rzetelny.

Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.

Zadanie to realizowane było tylko w odniesieniu do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych (zał. nr 8).

Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem.

Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Na terenie powiatu sandomierskiego, w okresie objętym kontrolą nie przebywały osoby cudzoziemskie (zał. nr 9).

Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób.

Na terenie powiatu sandomierskiego funkcjonują 2 Domy Pomocy Społecznej:

- DPS W Sandomierzu przy ul. Czyżewskiego 1, na 100 miejsc dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych,
- DPS „Sadyba” w Skwirzowej 38, gm. Łoniów, na 46 miejsc dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych.

Starosta sandomierski przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością w/w domów.

Dom Pomocy Społecznej w Sandomierzu aktualnie jest w trakcie robót budowlanych prowadzonych w ramach Programu Szwajcarsko-Polskiego polegających na :

- przebudowie kotłowni gazowej wraz z instalacją kolektorów słonecznych,
- przebudowie dachu pod montaż kolektorów słonecznych,
- remoncie i przebudowie pomieszczeń budynku DPS na lokale aktywizujące,
- rozbudowie budynku DPS w celu utworzenia ciągu komunikacyjnego do lokali aktywizujących,
- remoncie i przebudowie pomieszczeń DPS na pomieszczenia rehabilitacyjno – terapeutyczne.

Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej w bieżącym roku do dnia kontroli nie zmienił infrastruktury budynku. Natomiast w roku bieżącym DPS planuje modernizację niektórych pomieszczeń Domu, mającą na celu poprawę jakości życia mieszkańców (poza obowiązującymi standardami), jednak wykonanie w/w modernizacji uzależnione jest od środków finansowych jakie uda się pozyskać na ten cel.

W/w Domy Pomocy Społecznej posiadają zezwolenie Wojewody na funkcjonowanie i wymagany standard.

W związku z umieszczaniem osób w DPS pracownik PCPR prowadzi następujące rejestry:

- **rejestr osób umieszczonych w DPS w Sandomierzu** (zawierał imię i nazwisko umieszczanego mieszkańca, znak decyzji, datę przybycia do DPS, datę opuszczenia DPS) – posiadał 13 wpisów, dodatkowo prowadzony jest segregator z kopią dokumentów osób kierowanych do w/w DPS;
- **rejestr osób umieszczonych w DPS w Skwirzowa** (zawierał imię i nazwisko umieszczanego mieszkańca, znak decyzji, datę przybycia do DPS, datę opuszczenia DPS) – posiadał 6 wpisów, dodatkowo prowadzony jest segregator z kopią dokumentów osób kierowanych do w/w DPS.

Na dzień kontroli nie był prowadzony rejestr osób oczekujących na umieszczenie w DPS, ponieważ jak wynikało z wyjaśnień pracownika w b.r. nie było osób oczekujących na umieszczenie. Natychmiast po wydaniu decyzji kierującej przez OPS wydawana była decyzja umieszczająca w DPS.

Wszystkie osoby umieszczone w DPS posiadały wymagane dokumenty, zgodne z § 8 rozporządzenia MP i PS w sprawie DPS z 23.08.2012 r.

W trakcie kontroli ustalono, iż wszystkie decyzje umieszczające wydane na DPS Sandomierz przez PCPR Sandomierz nie zawierały daty na jaki okres są wydawane (**zał. nr 10**). Natomiast decyzje umieszczające wydawane na DPS Skwirzowa określały okres na jaki były wydawane (**zał. nr 11**). W 2014 r. do dnia kontroli omawiany PCPR nie umieścił poza kolejnością żadnej osoby w DPS, zgodnie z § 9 cyt. wyżej rozporządzenia w sprawie DPS.

Reasumując, dokumentacja dotycząca osób umieszczanych w DPS była uporządkowana i zawierała wymagane dokumenty, poza decyzjami umieszczającymi, które nie zawierały daty na jaki okres są wydane.

Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi

i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli od dyrektora PCPR wynikało, iż na terenie powiatu sandomierskiego nie funkcjonują mieszkania chronione, Zdaniem dyrektora w przypadku konieczności utworzenia mieszkań chronionych PCPR Sandomierz podejmie odpowiednie działania w tym kierunku (zał. nr 12).

Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynikało, iż wszyscy pracownicy PCPR w Sandomierzu udzielają informacji klientom o wszelkich prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jakiej oczekuje klient.

Pracownicy PCPR opracowali broszurę informacyjną ze środków EFS, ulotki informacyjne z zakresu realizowanych zadań takich jak: usamodzielnienia, rodziny zastępcze, przemoc w rodzinie, w tym dot. działalności punktu poradnictwa specjalistycznego. W roku bieżącym pracownicy PCPR przygotowali plakat promujący rodzicielstwo zastępcze. PCPR Sandomierz posiada stronę internetową www.bip.pcprsandomierz.pl. na której umieszczane są wszelkie informacje z zakresu działalności PCPR. W przypadku pilnego skorzystania z porady specjalisty zatrudnionego w PCPR, jest możliwość umówienia wizyty za pośrednictwem PCPR telefonicznie lub osobiście.

W trakcie kontroli ustalono, iż pracownicy PCPR na bieżąco udzielają wszelkich informacji klientom, w tym informacji o prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jaką oczekuje klient.

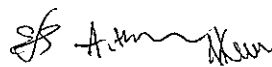
Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.

Do zadań własnych powiatu należy szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (art. 19 ust.14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej). Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu w 2014 r. do dnia kontroli nie organizowało szkoleń, w tym doskonalenia zawodowego dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. Pracownicy OPS, PCPR i innych instytucji pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sandomierskiego korzystają z bezpłatnych szkoleń i konferencji organizowanych przez ROPS w Kielcach. Zdaniem dyrektora PCPR w Sandomierzu tematyka w/w szkoleń i konferencji organizowanych przez ROPS dostosowana jest do aktualnych potrzeb pracowników.

Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.

W ramach doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników JOPS z terenu powiatu pracownicy PCPR w Sandomierzu na bieżąco udzielają wszelkich informacji i doradztwa. W 2014 r. zaplanowane jest spotkanie dla w/w kierowników i pracowników JOPS z terenu powiatu w okresie wrzesień-październik. Spotkanie to będzie mieć charakter informacyjny, służący koordynacji działań, wymianie informacji i doradztwie zawodowym. Podyktowane jest to głównie kwestią przedstawienia nowego pracownika zajmującego się sprawami związanymi z DPS, jak również realizacją akcji promującej rodzicielstwo zastępcze.

Reasumując, pracownicy PCPR w Sandomierzu na bieżąco prowadzą doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu swojego powiatu.

Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, iż powiat sandomierski podejmuje szereg działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, m.in. realizuje projekt systemowy w ramach EFS pn.: „Czas na aktywność w powiecie sandomierskim”. W ramach tego projektu w 2014 roku objęto wsparciem 80 osób z orzeczoną ogólnym stopniem niepełnosprawności, z wadami słuchu i wzroku oraz usamodzielniający się wychowankowie z pieczy zastępczej. W ramach projektu osoby skorzystały z następujących usług:

- aktywizacji społecznej tj.: trening kompetencji osobistych, grupy wsparcia, warsztaty terapeutyczne,
- aktywizacji zawodowej tj.: kursy zawodowe (komputerowy i organizacja przyjęć) i staże, kurs języka angielskiego, pośrednictwo zawodowe, arteterapia,
- aktywizacji zdrowotnej tj.: wyjazd rekreacyjny połączony z elementami rehabilitacji i nauka pływania.

Ponadto Centrum zapewnia pomoc psychologiczną i prawną rodzinom zastępczym oraz usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej, współpracuje z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Sandomierzu w zakresie występujących potrzeb.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu opracowało i realizuje następujące programy:

1. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w powiecie Sandomierskim na lata 2012-2016, przyjęty Uchwałą Nr XXI/141/2012 Rady Powiatu Sandomierskiego z dnia 19 września 2012 roku, zmieniony Uchwałą nr XL/242/2013 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 31 grudnia 2013 roku.
2. Powiatowy Program Działań Profilaktycznych w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, przyjęty Uchwałą nr XL/243/2013 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 31 grudnia 2013 roku.
3. Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie sandomierskim na lata 2012-2014 przyjęty Uchwałą nr XXI/141/2012 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 19 grudnia 2012 roku.
4. Program działań powiatu sandomierskiego na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą nr XLII/263/2014 Rady Powiatu w Sandomierzu z dnia 26 marca 2014 roku.

Z pisemnego wyjaśnienia Dyrektora wynika, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu nie realizuje w 2014 roku programów osłonowych.

Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej:

Zadanie to kontrolowane jest przez Wieloosobowe Stanowisko ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Nadzoru nad Systemami Informatycznymi JOPS w Wydziale Polityki Społecznej świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Aktualnie powiat sandomierski nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ośrodki wsparcia między innymi dla osób przewlekle psychicznie chorych funkcjonują w powiecie sandomierskim (ŚDS w Sandomierzu, ŚDS w Zawichoście, ŚDS w Krzcinie), ośrodki te prowadzone są przez gminy, zabezpieczają one w pełni potrzeby mieszkańców powiatu w tym zakresie.

Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

W okresie objętym kontrolą, PCPR nie realizował zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (zał. nr 13).

Realizacja zadań w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w latach 2012 – 2013.

Zgodnie z art. 181 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.*

Realizacja powyższego zadania obejmuje lata 2012 – 2013, w których PCPR w Sandomierzu realizował trzy programy z zakresu pieczy zastępczej, z tego jeden podlegający kontroli przez wojewodę świętokrzyskiego: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. W ramach Resortowego programu, w roku 2013 zatrudniona została osoba na stanowisku Koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Okres zatrudnienia koordynatora stanowił 12 miesięcy, tj. od stycznia 2013r. do grudnia 2013r. W trakcie kontroli przedstawiono pełną dokumentację dotyczącą realizacji zadania, w tym: rozliczenie kosztu zatrudnienia koordynatora wraz z wnioskiem w sprawie zwiększenia planu wydatków n w 2013 roku, z którego wynika, iż kwota dotacji została wydatkowana zgodnie z decyzją Wojewody Świętokrzyskiego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

- powiat sandomierski posiada i realizuje Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych uwzględniającą programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- w powiecie sandomierskim prowadzone jest poradnictwo prawne, psychologiczne i socjalne,
- proces usamodzielnienia wychowanków prowadzony był w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i rozporządzenia MPiPS z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 ze zm.). W przypadku 14 wychowanków stwierdzono przekroczenia terminów w zakresie opracowania indywidualnych programów usamodzielnienia od kilku dni do kilku miesięcy, a także wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia. Ponadto w przypadku jednej wychowanki brak było w jej aktach faktur z wydatkowania pomocy rzeczowej na zagospodarowanie,
- zadanie dotyczące pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się - realizowane było tylko w odniesieniu do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- zadania dotyczące: pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;

w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz w zakresie interwencji kryzysowej – nie były realizowane, ponieważ na terenie powiatu sandomierskiego, w okresie objętym kontrolą nie przebywały osoby cudzoziemskie,

- Dom Pomocy Społecznej w Sandomierzu aktualnie jest w trakcie robót budowlanych prowadzonych w ramach Programu Szwajcarsko-Polskiego. Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej do dnia kontroli nie zmieniał infrastruktury budynku. Natomiast w roku bieżącym Dom planuje modernizację niektórych pomieszczeń Domu, mającą na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

Dokumentacja dotycząca osób umieszczanych w DPS była uporządkowana i zawierała wymagane dokumenty, poza decyzjami umieszczającymi osoby w DPS w Sandomierzu wydawanymi przez PCPR Sandomierz, które nie zawierały daty na jaki okres są wydawane,

- na terenie powiatu sandomierskiego nie funkcjonują mieszkania chronione,

- pracownicy PCPR na bieżąco udzielają wszelkich informacji klientom, w tym informacji o prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jakiej oczekuje klient,

- PCPR w Sandomierzu w 2014 r. do dnia kontroli nie organizował szkoleń, w tym doskonalenia zawodowego dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. Pracownicy OPS, PCPR jak i innych instytucji pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sandomierskiego korzystają z bezpłatnych szkoleń i konferencji organizowanych przez ROPS w Kielcach,

- pracownicy PCPR w Sandomierzu na bieżąco prowadzą doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu swojego powiatu,

- powiat sandomierski podejmuje szereg działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb. Powiat nie realizuje w 2014 roku programów osłonowych,

- zadanie dotyczące sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej kontrolowane jest przez Wieloosobowe Stanowisko ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Nadzoru nad Systemami Informatycznymi JOPS w Wydziale Polityki Społecznej świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

- aktualnie PCPR w Sandomierzu nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- w okresie objętym kontrolą, PCPR nie realizował zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

- powiat sandomierski w sposób prawidłowy i zgodny z przeznaczeniem wykorzystał dotację otrzymaną w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w 2013 r. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z dyrektorem PCPR w Sandomierzu panem Januszem Kwaśniewskim oraz pracownikami: panią Anną Wiktor, panią Martą Zawidzka, panią Malwiną Rej Budzińska, panią Jolantą Szczepaniak,

- analizy dokumentacji: Regulaminu Organizacyjnego i Statutu PCPR w Sandomierzu, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, akt osobowych usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, indywidualnych programów usamodzielnienia, decyzji wydanych przez PCPR, akt osób oczekujących na umieszczenie w DPS, dokumentacji dotyczącej realizacji Resortowego

programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, pisemnych wyjaśnień dyrektora PCPR w Sandomierzu.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)

1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

Elżbieta Paluch
Agnieszka Herbuz
Anna Kosińska

Renata Segiecińska
Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
mgr Renata Segiecińska
Z-CA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Ze strony jednostki kontrolowanej:

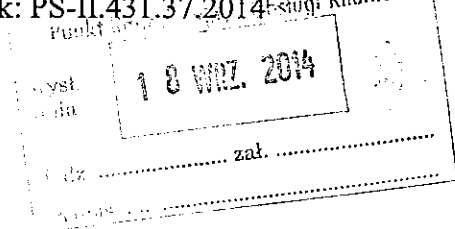
15.09.2016 r.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
Jacek Kwaśniewski
POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE
27-600 SANDOMIERZ
ul. Mickiewicza 31
tel. /15/ 644 10 10; fax /15/ 622 32 48 w. 244
NIP 004-10-40-651*REGON 201109450

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PS-II.431.37.2014

Kielce, 15.09.2014 r.

Pan Janusz Kwaśniewski
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
ul. Mickiewicza 34
27-600 Sandomierz

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przesyła wystąpienie pokontrolne, w związku z przeprowadzoną w dniach **12 – 14.08.2014 r.** kontrolą kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sandomierzu.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie:

- art. 6 ust. 4 ustawy o kontroli w administracji rządowej z dnia 15 lipca 2011 r. (Dz. U. Nr 185, poz. 1092),
- art. 19 i 112 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2013 r., poz. 182 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543),
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 ze zm.) w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, w następującym składzie:

1. **Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 757/2014 z dnia 04.08.2014 r. (legitymacja służbowa Nr 14), inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. **Elżbieta Paluch** - Kierownik Oddziału, upoważnienie Nr 760/2014 z dnia 04.08.2014 r., (legitymacja służbowa Nr 16),
3. **Agnieszka Herbuś** - Starszy Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 758/2014 z dnia 04.08.2014 r., (legitymacja służbowa Nr 8).
4. **Zofia Syska** Starszy Inspektor Wojewódzki, upoważnienie Nr 759/2014 z dnia 04.08.2014 r., (legitymacja służbowa Nr 12). Uczestniczyła w kontroli, w dniu 13.08.2014 r.

Kontrolą objęty został okres od 01.01.2014 r. do dnia kontroli.

Kontrola obejmowała następujące zagadnienia:

1. Opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób

niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami.

2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.
3. Przyznawanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz zagospodarowanie osobom, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz rodziny zastępcze, zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze.
5. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się.
6. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mających trudności w integracji ze środowiskiem.
7. Prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób.
8. Prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
9. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.
10. Szkolenie i doskonalenie zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu.
11. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu.
12. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
13. Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.
14. Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w *przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*.
15. Prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
16. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
17. Udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.
18. Realizacja zadań w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w latach 2012 – 2013.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

1. Powiat sandomierski posiada i realizuje Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych uwzględniającą programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
2. W powiecie sandomierskim prowadzone jest poradnictwo prawne, psychologiczne i socjalne – realizacja tego zadania jest prawidłowo udokumentowana.
3. Proces usamodzielnienia wychowanków prowadzony był w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i rozporządzenia MPS z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 ze zm.). W przypadku 14 wychowanków stwierdzono przekroczenia terminów w zakresie opracowania indywidualnych programów usamodzielnienia od kilku dni do kilku miesięcy, a także wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia. Ponadto w przypadku jednej wychowanki brak było w jej aktach faktur z wydatkowania pomocy rzeczowej na zagospodarowanie. Poza tym dokumentacja prowadzona w sposób rzetelny i prawidłowy.
4. Zadanie dotyczące pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się - realizowane było tylko w odniesieniu do wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.
5. Zadania dotyczące: pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem; w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz w zakresie interwencji kryzysowej – nie były realizowane, ponieważ na terenie powiatu sandomierskiego, w okresie objętym kontrolą nie przebywały osoby cudzoziemskie.
6. Dom Pomocy Społecznej w Sandomierzu aktualnie jest w trakcie robót budowlanych prowadzonych w ramach Programu Szwajcarsko-Polskiego. Dom Pomocy Społecznej w Skwirzowej do dnia kontroli nie zmieniał infrastruktury budynku. Natomiast w roku bieżącym Dom planuje modernizację niektórych pomieszczeń Domu, mającą na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Dokumentacja dotycząca osób umieszczanych w DPS była uporządkowana i zawierała wymagane dokumenty, poza decyzjami umieszczającymi osoby w DPS w Sandomierzu wydawanymi przez PCPR Sandomierz, które nie zawierały daty na jaki okres są wydawane.
7. Na terenie powiatu sandomierskiego nie funkcjonują mieszkania chronione.
8. Pracownicy PCPR na bieżąco udzielają wszelkich informacji klientom, w tym informacji o prawach i uprawnieniach, w zależności od stanowiska jakie zajmują i informacji jakiej oczekuje klient.
9. PCPR w Sandomierzu w 2014 r. do dnia kontroli nie organizował szkoleń, w tym doskonalenia zawodowego dla kadr pomocy społecznej z terenu powiatu. Pracownicy OPS, PCPR jak i innych instytucji pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sandomierskiego korzystają z bezpłatnych szkoleń i konferencji organizowanych przez ROPS w Kielcach.
10. Pracownicy PCPR w Sandomierzu na bieżąco prowadzą doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu swojego powiatu.
11. Powiat sandomierski podejmuje szereg działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb. Powiat do nie realizował w 2014 roku programów osłonowych.

12. Zadanie dotyczące sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej kontrolowane jest przez Wieloosobowe Stanowisko ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Nadzoru nad Systemami Informatycznymi JOPS w Wydziale Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

13. Aktualnie PCPR w Sandomierzu nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

14. W okresie objętym kontrolą, PCPR nie realizował zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

15. Powiat sandomierski w sposób prawidłowy i zgodny z przeznaczeniem wykorzystał dotację otrzymaną w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w 2013 r. „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Wyżej wymienionych ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmowy z dyrektorem PCPR w Sandomierzu panem Januszem Kwaśniewskim oraz pracownikami: panią Anną Wiktor, panią Martą Zawadzka, panią Malwiną Rej Budzińska, panią Jolantą Szczepaniak,

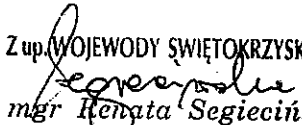
- analizy dokumentacji: Regulaminu Organizacyjnego i Statutu PCPR w Sandomierzu, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, akt osobowych usamodzielnionych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, indywidualnych programów usamodzielnienia, decyzji wydanych przez PCPR, akt osób oczekujących na umieszczenie w DPS, dokumentacji dotyczącej realizacji Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, pisemnych wyjaśnień dyrektora PCPR w Sandomierzu.

Mając na uwadze powyższe wydaje się następujące zalecenie:

1. Przestrzegać procedur usamodzielnienia, określonych odpowiednio w rozporządzeniu MPS z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. 2005, Nr 6, poz.45 ze zm.) i ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) oraz ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2012 r. poz. 135 ze zm.), w zależności w którym roku rozpoczął się proces usamodzielnienia.
2. W decyzjach dotyczących umieszczania osób w Domach Pomocy Społecznej należy określać czas na jaki decyzje są wydawane.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 ze zm.) do powyższych zaleceń pokontrolnych, w terminie 7 dni od ich otrzymania, dyrektor jednostki podlegającej kontroli, może wnieść zastrzeżenia. W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń należy powiadomić Wydział Polityki Społecznej ŚUW w Kielcach o sposobie wykonania zaleceń w terminie 30 dni od ich otrzymania.

Jednocześnie informujemy, że konsekwencją niezrealizowania w/w zaleceń pokontrolnych będzie wszczęcie postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 130 ust. 1 cyt. wyżej ustawy.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

mgr Renata Segiecińska
ZCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ